

**زباندهای
ارمنی-فارسی**

نگارش تامار پانوسیان
ویرایش دوم

ISBN: 978-1-927860-94-6

Հայկական Ուսումնասիրությունների կենտրոն
Armenian Research Center

www.Edic-Baghdasarian.com

**Հայերեն
Պարսկերեն**

Առաձներ

և

Ասացվածքներ

**Աշխատասիրեց՝
Թամար Փանոսյանը**

Հայերեն-Պարսկերեն Առաձանկեր և Ասացվածքներ

Աշխատասիրեց՝
Թամար Փանոսյանը

Էդիկ Բաղդասարյանի խմբագրությամբ

زباندهای ارمنی – فارسی

نگارش تامار پانوسیان

ویراستار دکتر ادیک باغداساریان

ISBN: 978-1-927860-94-6

Հայկական Ուսումնասիրությունների կենտրոն
Armenian Research Center Toronto-2021-Canada

مرکز پژوهش های ارمنی شناسی – تورونتو ، کانادا

Տորոնտո – 2021 – Կանադա

تورونتو – 1400 – کانادا

Ձոն սիրելի մորս՝ Շողեր Հ. Սիրաքիին, առ ի
զնահատանք իր անսահման սիրո և
նվիրվածության

پیشکش به مار مهربان و دلسوزم

شوقر همت سیرگی

به پاس فداکاری ها و عشق بی سامان او به من و فرزندانم

Բովանդակություն

فهرست

Առաջաբան	5
7.....	پیشگفتار
Ա	11
Բ	22
Գ	24
Դ	28
Զ	32
Է	33
Ը	35
Թ	35
Ժ	37
Ի	37
Լ	39
Խ	43
Ճ	45
Կ	46
Յ	48
Ձ	52
Ղ	53

Ճ.....	54
Մ.....	54
Շ.....	61
Ո.....	65
Չ.....	70
Պ.....	71
Ջ.....	71
Ս.....	72
Վ.....	74
Տ.....	75
Յ.....	77
Փ.....	77
Բ.....	78
Օ.....	80
Հայերեն Առաձաների Այբբենական Ցանկ	81
	نمايه الفبايي زبانزدهای
104.....	فارسی.....
Գրականության ցանկ.....	137
Վերջ.....	142

Առաջաբան

Առածը արտացոլում է հասարակական կյանքի տարբեր կողմերը, արտահայտում է՝ կենցաղային եւ փիլիսոփայական հասկացություններ որտեղ ընդհանրացված են ժողովրդի իմաստությունն ու կենսափորձը: Առածին բնորոշ են խոսքի պարզությունը պատկերավորությունը, բնութագրումների դիպուկությունը: Դա յուրաքանչյուր ժողովրդի բանահյուսության բաղկացուցիչ մասերից մեկն է համարվում:

Հեղինակը երկար տարիներից ի վեր ցանկություն է ունեցել կազմել մի ժողովածու որը պիտի ընդգրկեր Հայերեն, Պարսկերեն եւ Անգլերեն լեզուներում հաճախակի օգտագործվող առածներ: Այդ երազանքը իրականացավ երբ ստացա ամուսնուս՝ Դոկտր. էդ. Բաղդասարյանի քաջալերանքն ու բարոյական աջակցությունը որոնց համար իմ պարտքն եմ համարում ջերմ երախտագիտությունս հայտնել: Սույն ժողովածուի գլխաւոր մասը վերջինիս խնդրանքով արդեն հրատարակվել են նրա խմբագրությամբ լույս տեսնող «ԼՈՒՅՍ» երկշաբաթաթերթի զանազան համարներում:

Վերոհիշյալ եռալեզու առածանիի առաջին խմբագրությունը հրատարակվեց 2007 թվականին, իսկ երկրորդ վեամշակված և լրացված տարբերակը տպագրվեց այս նոր՝ Հայ-Պարսկերեն խմբագրության առաջին հրատարակությունից առաջ: Այժմ ի նկատի ունենալով ընթերցողների լեզվական բազմազանությունը՝ գրքիս

խմբագրի առաջարկով որոշեցի ունենալ երեք հրատարակություն՝ ա.Հայ-Պարսկերեն-Անգլերեն, բ.Հայ-Անգլերեն և գ. Հայ-Պարսկերեն առանձին խմբագրությունները:

Հարկ է նշել, որ եռակեզու խմբագրությունը պարունակում է ընդհանուր առմամբ այն առաձները՝ որոնք նույնն են թե՛ իմաստով, թե՛ բառացիորեն երեք լեզուներում, թեև պիտի խոտովանել, որ գտնել նույն առաձները երեք լեզուներում շատ ավելի բարդ է քան երկլեզու տարբերակները, ուստի բնականաբար երկլեզու տարբերակները պարունակում են թվով ավելի շատ առաձներ: Նաև նշել, որ առաձները առանձին լեզուներում թվով բազմաթիվ են, բայց երբ փնտրվում է հոմանիշներ այլ լեզուներում, դրանց թվի նվազումը ակնառու է դառնում, նաև այն որ մենք աշխատել ենք ավելի օգտագործվող առաձները ընդգրկել այս երեք խմբագրություններում:

Տողերի հեղինակը շնորհակալությամբ կընդունի բոլոր ընթերցողների դիտողություններն ու տեսակետները որոնք հաշվի կառնվեն գրքի հաջորդ հրատարակության ժամանակ:

Թամար Փանոսյան

Հունիս 2021 թ.

Տորոնտո

Tamar_Panosian@yahoo.com

پیشگفتار

زبانزد یا ضرب المثل نمایانگر ویژگی های روحی ، شیوه اندیشه و بطور کلی فرهنگ افراد یک اجتماع یا گروه قومی و ملی است. بنابراین پایه و ریشه زبانزدها باورهای دینی، سنتی و آداب و رسوم اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی یک ملت است.

با این حال، همه انسانها صرف نظر از وابستگی های قومی و دینی در دوران زیستی و معیشتی عموماً در برابر مسایل و دشواریها، دگرگونی های روحی و روانی کم و بیش یکسان قرار می گیرند و یکی از ثمره های فرهنگی که پدید می آید مجموعه ای از واژگان، عبارات و اصطلاحات و زبانزدهای همسان و همسنگ است و همانندی برخی از زبانزدها تا به آن حد است که گویی یکی همچون ترجمه واژه به واژه دیگری در زبانی دیگر نمود می یابد.

از سال ها پیش علاقه بسیاری به گردآوری زبانزدهای همانند در زبانهای ارمنی، انگلیسی و فارسی داشته و دارم. این آرزوی دیرینه نگارنده با تشویق ها و حمایت های بی دریغ معنوی و کارشناسی همسر آقای دکتر ادیک باغداساریان مورخ و پژوهشگر پرکار و عاشق فرهنگ ایران و ارمن ، امروز تحقق می یابد ، لذا جا دارد سپاسگزاری عمیق خود را به ایشان ابراز دارم.

چاپ اول زبانزدهای سه زبانه یادشده در سال 2007 منتشر شد ، و نسخه دوم اصلاح شده قبل از چاپ اول این نسخه جدید ارمنی-فارسی منتشر شد. اکنون ، با توجه به تنوع زبانی خوانندگان ، به پیشنهاد ویراستار کتاب ، تصمیم گرفتم سه نسخه داشته باشم: الف) نگارش ارمنی-فارسی-انگلیسی ب) نگارش ارمنی-انگلیسی و پ) نگارش ارمنی-فارسی به صورت جداگانه.

لازم به یادآوری است که نگارش سه زبانه به طور کلی شامل ضرب المثل هایی است که بطور کلی چه از نظر معنی و چه از نظر لغوی در سه زبان یکسان هستند و باید توجه داشت که یافتن زبانزدهای های همانند در سه زبان بسیار دشوارتر از نسخه های دو زبانه است ، بنابراین طبیعتاً ، نگارش های دو زبانه شامل زبانزدهای بیشتری هستند. نیز باید خاطر نشان کرد که در برخی از زبانها زبانزدهای بسیاری وجود دارد ، اما هنگام جستجوی مترادف در زبانهای دیگر ، کاهش تعداد آنها آشکار می شود. ما سعی کرده ایم که در این سه نگارش زبانزدهایی ارائه گردند که بیشتر متداول و رایج هستند.

نگارنده اثر خود را به جامعه فرهنگی و اهل تحقیق پیشکش نموده سپاسگزار خواهد شد اگر نادرستی ها و کجی هایی که احتمالاً در کتاب روا داشته یا به دیده اغماض بنگرند و یا ترجیحاً منت گذاشته وی را از کمی ها و کاستی و نادرستی ها آگاه سازند.

تامار پانوسیان

تیر ماه 1400 - تورنتو - کانادا

Tamar_Panosian@yahoo.com